

Hayvansal Gıdalarda Veteriner İlaç Kalıntıları

Veteriner Hekimin Sorumlulukları

- Tanıyı takiben, ilaç veteriner hekimin kendisi tarafından veya nezaretinde yapılmadığı zaman, uygulamayı yapan kişi ilacı prospektüsünde belirtilen doz ve doz aralığında kullanmayı esas almalıdır.

- Veteriner hekim(ler) kontrolsuz ve sınırsız ilaç kullanmaktan kaçınmalıdır; zira, ilaç israfı yanında, bu durum besin maddeleri ve çevrenin kirlenmesine, bakteri, protozoa, böcek, iç parazitler gibi zararlılar arasında ilaca dirençli suşların ortaya çıkmasına yol açacaktır.

- Hayvanlar için koruyucu uygulama programları yapmak; iyi bakım ve besleme uygulamalarının hayvanların hastalıklara yakalanma sıklığını azaltacağı yönünde bilgiler vermek de veteriner hekimin görevleri arasındadır.

- İlaçların prospektüs veya etiketlerinde, yararlı etkileri yanında, kullanım kısıtlaması diye bilinen yan etkileri, doz aşımı halinde zehirli etkileri, etkileşmeler, kullanılmaması gereken durumlar, doza-bağlı olarak hayvanların kesim öncesi bekletme, süt, yumurta, bal gibi besinlerin tüketilmeme sürelerini gösteren bilgiler bulunmalıdır; bu durum yetkili kurum tarafından yerine getirilmeli ve sürekli izlenmelidir.

- Reçetenin düzenlenmesi yanında (ilaç ve formülasyon olarak), ilacın yeterli dozda, doz aralığında ve süreyle uygun bir yolla verilmesi için özel dikkat sarf edilmelidir.
- Veteriner hekim sağaltım için gerekli olandan fazla ilaç temin etmemeli, vermemeli veya yazmamalıdır; bu durum özgün ambalajı açılıp veya kullanılması sırasında hazırlanıp artakalan ilacın bozulmasına veya hatalı kullanılmasına sebep olabilmektedir.
- Kullanım süresi dolmuş ilaçları kullanmaktan veya kullanılmasına fırsat vermekten kaçınmalıdır.

- Veteriner hekim bazen hastalığın sağaltımında kullanacağı ruhsatlı ilaç bulmakta zorlanır veya bulamaz; burada, mesleki bilgisi çerçevesinde, sorumluluğu kendisinde olmak üzere, o hayvan veya hastalık için yetkili kurumca onanmamış başka bir veteriner ilacı ya da onaylı ilacı prospektüsünde belirtilen doz, doz aralığı ve uygulama yolu dışındaki doz, doz aralığı ve yolla veya beşeri ilacı kullanmak zorunda kalabilir; yalnız, böyle bir ilacın veya uygulama seçeneğinin hayvanda önceden kestirilemeyen yan veya zehirli etkilere ve besinlerde ilaç kalıntılarına yol açabileceğini göz ardı etmemelidir.

- Bu sebeple, veteriner hekimler, özellikle besin değeri olan hayvanlarda olmak üzere, çok dikkatli inceleme ve değerlendirme yaptıktan sonra işe yarayacaksa böyle bir uygulamaya başvurmalıdırlar. Besin değeri olan hayvanlarda kullanılma durumunda da, böyle bir uygulamada uzun süreli kesim öncesi bekletme süresine gerek olduğu unutulmamalıdır; ilacın kullanımı ve kesim öncesi bekletme süresiyle ilgili talimatlar hekimin sorumluluğundadır. Veteriner hekimler dışındaki kişiler tarafından etiket-dışı ilaç kullanımı yasaktır; ama, bu veteriner hekimin gözetiminde veya reçetesiyle yapılabilir.

- Hekim besinlerde ilaç kalıntısından kaçınmak için, hayvan türü, yetiştirme amacı veya elde edilen besin çeşidine göre ilaç, formülasyon, uygulama yolu, doz, doz aralığı, doz sayısı gibi durumları göz önünde bulundurmalı ve kalıntıya yol açabilecek uygulama hataları yapmaktan kaçınmalıdır.

- Veteriner hekim(ler)/hayvan yetiştiricileri, kullanılan miktar, uygulama yolu, kullanılan hayvan, sağaltım süresi, alınan cevap, ilaç kullanılırken hayvanlarda karşılaşılan istenmeyen etkileri de kapsayacak şekilde, kullandıkları ilaçların kayıtlarını tutmalıdır; her türlü kayıt belli bir süre (3-5 yıl) saklanmalı ve istendiğinde yetkililerin denetimine sunulmalıdır.